

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 8C/141/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114221886
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Otília Doláková
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2017:1114221886.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I v konaní pred sudkyňou JUDr. Otíliou Dolákovou, v právnej veci žalobkyne: Y. H., A.. XX. XX. XXXX, W. Č.. S. Č.. XX, XXX XX W., zastúpená právnym zástupcom: Mgr. Tomáš Baštic, advokát, Zelená č. 2, 811 01 Bratislava, proti žalobcovi: Slovenská republika zastúpená Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, Dobrovičova č. 12, 812 66 Bratislava, IČO 00156621, o žalobe žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom správneho orgánu v reštitučnom konaní podľa zákona o pôde, takto

rozhodol:

Súd návrh žalovaného na prerušenie konania zamietá.
Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi titulom nemajetkovej ujmy sumu vo výške 8 000,- eur, a to do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.
Súd vo zvyšnej časti žalobu zamietá.
Súd priznáva žalobkyňi nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 28. 07. 2014 sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 16.000,- eur spolu s príslušenstvom (príslušenstvo nešpecifikovala) a to titulom nároku na nemajetkovú ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom žalovaného - prietahmi v správnom konaní vedenom na bývalom Pozemkovom úrade Bratislava - vidiek, Krížna č. 52, 821 08 Bratislava (v súčasnosti Okresný úrad Bratislava, Pozemkový a lesný odbor) pod č. k. 404/1992, predmetom ktorého sú reštitučné nároky poškodenej žalobkyne ako dedičky po žiadateľovi U. Š., podľa zákona č. 221/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku (ďalej len zákon o pôde“).
2. Návrhom na zmenu žaloby doručenom tunajšiemu súdu zo dňa 24. 02. 2015, žalobkyňa sa domáhala zmeny žaloby v časti petitu v príslušenstve (žalobkyňa na základe výzvy súdu vyčíslila vymáhané príslušenstvo). Súd uznesením č. k. 8C 141/2014 - 74 zo dňa 10. 07. 2015 pripustil tento návrh žalobkyne na zmenu žaloby, s tým, že žalobkyňa sa tak domáha zaplatenia nemajetkovej ujmy 16 000 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5, 05% ročne zo sumy 16 000 eur od 03. 11. 2014 až do zaplatenia.
3. Žalobkyňa svoju žalobu odôvodnila tým, že jej právny predchodca U. Š., W. žalobkyne, dňa 27. 04. 1992 (č. k. 404/92), dňa 29. 12. 1992 (č. k. 1413/92) na bývalom Pozemkovom úrade Bratislava - vidiek, Krížna č. 52, 821 08 Bratislava, podal návrhy na začatie správnych konaní, v ktorých si uplatnil reštitučné nároky k viacerým nehnuteľnostiam (o vydanie nehnuteľnosti podľa ustanovenia § 9 zákona o pôde), o ktorých do dnešného dňa nebolo správnym orgánom právoplatne rozhodnuté. Dňa XX. XX. XXXX U. Š. zomrel. Žalobkyňa ako zákonná dedička po zomrelom U. Š. sa tak stala účastníčkou správnych konaní vedených na Okresnom úrade Bratislava, Pozemkový a lesný odbor č. k. 404/92, 1413/92 (neskôr sa tieto správne konania viedli pod jedným číslom konania 404/1992). Dňa 27. 03. 2014 žalobkyňa zobrala návrh na začatie reštitučného konania v časti späť(späťvzatie sa týkalo 69 pozemkov). Správne konanie tak v tejto časti bolo rozhodnutím zo dňa 20. 08. 2014,

právoplatným dňa 28. 08. 2014, zastavené. Späťvzatie sa netýkalo troch zvyšných pozemkov parc. č. XXXX, XXXX/X, XXXX/X, všetky k. ú. T. A. Q., kde správny orgán ďalej koná pod č. k. 404/92, a ktoré ešte stále nie je právoplatne rozhodnuté. V priebehu konania bol správny orgán viackrát úplne nečinný alebo konal veľmi pomaly. Správny orgán o časti uplatnených reštitučných nárokov rozhodol rozhodnutím zo dňa 25. 08. 1998 tak, že žalobkyňa spĺňa podmienky podľa ustanovenia § 6 ods. 1 písm. k) zákona o pôde, ale pre údajnú prekážku zastavenosti pozemkov parcely č. XXXX/X, XXXX/X, XXXX, k. ú. N. W. neboli žalobkyni tieto pozemky vydané späť do vlastníctva. Na základe opravného prostriedku žalobkyne zo dňa 06. 11. 1998, mal správny orgán v zmysle ustanovenia § 56 a § 57 Správneho poriadku, predložiť odvolanie spolu s celým spisom odvolaciemu orgánu v lehote 30 dní, Krajskému súdu v Bratislave. Správny orgán predložil odvolanie spolu so spisom Krajskému súdu v Bratislave až dňa 24. 04. 2003. Krajský súd v Bratislave rozhodnutím č. k. 2Sp 60/2003 zo dňa 29. 09. 2003 zrušil napadnuté rozhodnutie správneho orgánu a vrátil mu vec na ďalšie konanie (podľa súdu nebolo dostatočne preukázané, že žalobkyňa spĺňa podmienky podľa ustanovenia § 6 ods. 1 písm. k) zákona o pôde). Od vrátenia veci Krajským súdom v Bratislave do novembra 2013 bol správny orgán úplne nečinný, nevykonal žiadny úkon. V auguste 2013 prevzal zastupovanie žalobkyne nový právny zástupca JUDr. Tomáš Klinka, ktorý po oboznámení sa s vecou a nahliadnutí do predmetného spisu, podal dňa 26. 09. 2013 sťažnosť podľa zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach. Nadriadený orgán správneho orgánu Okresný úrad Bratislava, odbor opraných prostriedkov, referát pôdohospodárstva, listom zo dňa 12. 12. 2013 žalobkyni oznámil, že sťažnosť považuje za opodstatnenú. Správny orgán tak začal v tejto veci konať až na základe tejto sťažnosti žalobkyne. Dňa 23. 01. 2014 sa konalo ústne pojednávanie, na ktorom sa zúčastnila žalobkyňa so svojim právnym zástupcom. Následne dňa 27. 03. 2014 žalobkyňa zobrala návrh v časti späť. Počas tohto súdneho sporu Okresný úrad Bratislava, Pozemkový a lesný odbor, rozhodnutím č. k. 404/92 zo dňa 12. 10. 2015 rozhodol tak, že žalobkyňa ako dedička zomrelého žiadateľa U. Š. nespĺňa podmienky uvedené v ustanovení § 6 ods. 1 písm. k) zákona o pôde a preto jej nebolo priznané vlastnícke právo k pozemkom (parc. č. XXXX/X, XXXX/X, XXXX, Q. X/X) ani právo na náhradu v pôvodnom k. ú. N. W. (teraz časť k. ú. T. A. Q. Y. Č. O.. Ú.. N. W.). Na základe opravného prostriedku podanému proti tomuto rozhodnutiu žalobkyňou, vec sa nachádza na Krajskom súde v Bratislave pod č. k. 9Sp 127/2015. Žalobkyňa uvádzala, že k späťvzatiu časti reštitučného návrhu nedošlo zo svojvôle žalobkyne, ale z dôvodu, že po dôkladnej právnej analýze, ktorú zabezpečil jej právny zástupca, sa zistilo, že vzhľadom na dĺžku reštitučných konaní, už nie je možné doložiť niektoré potrebné listinné dôkazy, ktoré požadoval správny orgán. Žalobkyňa vyššie uvedený postup správneho orgánu, vzhľadom na nečinnosť správneho orgánu v jednotlivých časových obdobiach, a vzhľadom na celkovú dĺžku správnych konaní, považuje za nesprávny úradný postup podľa ustanovenia § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. Štát zastúpený príslušným orgánom oprávneným za neho konať, zodpovedá za situáciu, keď nedokázal zabezpečiť adekvátne vybavenie reštitučných nárokov žalobkyne v primeranej lehote. Prieťahy správneho orgánu v týchto reštitučných konaniach sú zbytočné a neospravedliteľné. Ospravedlnením nie sú ani prípadné objektívne skutočnosti napr. nedostatok alebo fluktuácia zamestnancov, výmena vedenia správneho orgánu atd., pretože štát má zabezpečiť také personálne a organizačno - technické podmienky výkonu správneho orgánu, aby tento mohol veci prejednať a rozhodnúť v primeranej lehote. Nie je ospravedlnením ani prípadná skutková a právna náročnosť veci. Žalobkyňa vzhľadom na dlhé roky trvajúce reštitučné konania (skoro 22 rokov) bola je tak v právnej neistote, či sa jej rodinný majetok vráti alebo nie. Takýmto postupom správneho orgánu došlo u žalobkyni k ujme, ktorú nie je možné uspokojiť inak ako náhradou nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ustanovenia § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. Podľa žalobkyne nehmotnú ujmu účastníka konania postihnutého zbytočnými prieťahmi nie je nutné osobitne dokazovať. Žalobkyňa dňa 24. 07. 2014 požiadala Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR o predbežné prerokovanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 16 000 eur (rovnakej ako v žalobe). Žalobkyňa s ohľadom na svoj veci (v čase podania žaloby XX rokov) sa rozhodla nečakať na márne uplynutie zákonnej 6 - mesačnej lehoty, ktorú má príslušné ministerstvo na vybavenie tejto žiadosti, a podala hneď dňa 28. 07. 2014 (4 dni po podaní žiadosti) i túto žalobu na súd. Počas konania žalobkyňa predložila súdu list Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR zo dňa 28. 10. 2014 (doručený právnomu zástupcovi žalobkyne dňa 03. 11. 2014) o zamietnutí žiadosti žalobkyne o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody ako nedôvodnej.

4. Žalovaný sa k žalobe vyjadril písomným podaním doručeným súdu dňa 02. 04. 2015. So žalobou žalovaný nesúhlasil. Žalovaný uvádzal, že žalobkyňa sa o škodu musela dozvedieť už z výzvy správneho orgánu na doplnenie podaní zo dňa 24. 03. 1993 a z rozhodnutia správneho orgánu o prerušení konania zo dňa 01. 03. 1996. Vzhľadom na to, že žalobkyňa podala žalobu na súd až 28. 07. 2014, teda po trojročnej zákonnej premlčacej lehote podľa ustanovenia § 19 ods. 1 prvá veta zákona č. 514/2003

Z. z., žalovaný namietal premlčanie žalobkyňou uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Ďalej žalovaný namietal, že žalobkyňa pri podaní žaloby na súd dňa 28. 07. 2014, si nespĺnila zákonnú povinnosť podľa ustanovenia § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., teda nepočkala na rozhodnutie príslušného orgánu o jej žiadosti o predbežné prerokovanie nároku, ale bezprostredne po podaní žiadosti na príslušný orgán dňa 24. 07. 2014, podala dňa 28. 07. 2014 túto žalobu na súd. Preto v čase podania tejto žaloby nebola splnená zákonná podmienka podľa ustanovenia § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., kedy až po splnení tejto podmienky by sa žalobkyňa mohla domáhať tohto nároku na súde, a keďže podľa žalovaného ide o podmienku súdneho konania neodstraniteľnú, domáhal sa zastavenia konania. Žalovaný až listom zo dňa 28. 10. 2014 zamietol žiadosť žalobkyne o predbežné prerokovanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, teda až po podaní žaloby. Žalovaný nesúhlasil, že nečinný v týchto konaniach bol správny orgán a jeho činnosť vykazuje prietahy v konaní. Poukazoval na to, že práve žalobkyňa, aj jej predchodca, boli nečinní (neúplne podané návrhy, nepredložené spolu s návrhmi potrebné dôkazy, nepredkladanie potrebných dokladov riadne a včas i napriek výzvam správneho orgánu, nenavrhovanie návrhov na vykonanie dokazovania, neuviedla objektívne dôvody, pre ktoré nebolo možné dôkazy vykonať), pričom reštitučné konanie podľa zákona o pôde je návrhové konanie, kde je vecou oprávnenej osoby uplatňujúcej si právo na vrátenie vlastníctva k pozemku, aby správne orgánu predložila všetky dôkazy preukazujúce legálnosť uplatneného nároku, a až v prípade, ak z objektívnych dôvodov nie je možné zabezpečenie dôkazov, zabezpečiť si tieto dôkazy na návrh oprávnenej osoby sám správny orgán. Preto žalobkyňou namietaný stav v reštitučných konaniach nebol vyvolaný správnym orgánom, ale samotnou žalobkyňou. V súvislosti s uplatneným nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy mal žalovaný za to, že primerané zadostučinenie v peniazoch podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je možno priznať len vtedy, keď došlo k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere, a zároveň intenzita tohto zásahu nie je primerane napravitelná inými právnymi prostriedkami, k čomu u žalobkyne nedošlo a tieto skutočnosti žalobkyňa ani žiadnym spôsobom počas konania nepreukázala. Žalovaný ďalej namietal žalobkyňou uplatnené príslušenstvo s poukazom na existujúcu súdnu prax, podľa ktorej povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba splnenia, a až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania. Počas súdneho konania ďalej žalovaný namietal, že vzhľadom na rozhodnutie Okresného úradu Bratislava, Pozemkový a lesný odbor, rozhodnutím č. k. 404/92 zo dňa 12. 10. 2015 o tom, že žalobkyňa ako dedička zomrelého žiadateľa U. Š. nespĺňa podmienky uvedené v ustanovení § 6 ods. 1 písm. k) zákona o pôde a o nepriznaní vlastníckeho práva k pozemkom (parc. č. XXXX/X, XXXX/X, XXXX, Q. X/X) ani právo na náhradu v pôvodnom k. ú. N.Á. W. (teraz časť k. ú. T. A. Q. Y. Č. O.. Ú.. N. W.), nie je žalobkyňa v tomto súdnom spore aktívne vecne legitimovaným subjektom, pretože nie je oprávnenou osobou v zmysle zákona o pôde. Žalovaný z týchto dôvodov žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

5. Žalovaný počas konania dňa 12. 01. 2017 podal návrh na prerušenie konania a to z dôvodu, že vzhľadom na rozhodnutie Okresného úradu Bratislava, Pozemkový a lesný odbor, rozhodnutím č. k. 404/92 zo dňa 12. 10. 2015 o tom, že žalobkyňa ako dedička zomrelého žiadateľa U. Š. nespĺňa podmienky uvedené v ustanovení § 6 ods. 1 písm. k) zákona o pôde a o nepriznaní vlastníckeho práva k pozemkom ani právo na náhradu v pôvodnom k. ú. N. W. (teraz časť k. ú. T. A. Q. Y. Č. O.. Ú.. N. W.), namietal že žalobkyňa nie je v tomto súdnom spore aktívne vecne legitimovaným subjektom. Proti tomuto rozhodnutiu správneho orgánu podala žalobkyňa opravný prostriedok na Krajský súd v Bratislave, kde doteraz v konaní č. 9Sp 127/2015 o ňom nebolo ešte rozhodnuté. Žalovaný navrhol preto prerušiť predmetné súdne konanie až do právoplatného skončenia tohto reštitučného konania, pretože v reštitučnom konaní sa bude právoplatne rozhodovať, či žalobkyňa spĺňa alebo nespĺňa podmienky uvedené v ustanovení § 6 ods. 1 písm. k) zákona o pôde, teda či je oprávnenou osobou alebo nie, a podľa ustálenia tejto skutočnosti, či jej bude alebo nebude priznané vlastníckeho práva k pozemkom. A až v prípade, že by bolo právoplatne určené, že žalobkyňa je oprávnená reštituentka a že je tak vlastníčkou uvedených pozemkov, až potom by bolo jednoznačne ustálené, že je tak aktívne vecne legitimovaná i v tomto súdnom spore.

6. Súd vykonal vo veci dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi predloženými obomi stranami počas celého konania a nachádzajúcimi sa s predmetnom spise, výsluchom žalobkyne uskutočnenom v jej domácom prostredí vzhľadom na jej veľmi vysoký vek a zdravotné problémy (nar. XXXX). Súd si nevyžiadal z príslušného správneho orgánu celý rozsiahly spisový materiál týkajúci sa predmetného reštitučného konania, a to z dôvodu, aby sa vyžiadanim tohto reštitučného spisu a jeho nachádzaním sa počas celého súdneho sporu (alebo jeho časti) na súde (či už prvostupňovom alebo odvolacom), sa nepredložovalo napádané reštitučné konanie, ktoré trvá od roku 1992. Súd nepripustil návrhy na doplnenie dokazovania navrhovaného žalovaným (dve zamestnankyne U.. D. Q., N. W., správneho

orgánu, ktoré rozhodujú o reštitučnom konaní v súčasnej dobe), pretože prípadné výsluchy týchto zamestnankýň by boli nevhodné pre meritum veci, išlo by o vyjadrenie zamestnankýň, ktoré majú na starosti tento spis, ale iba v jednom časovom období, takže by sa nevedeli vyjadriť k celému napádanému konaniu od roku 1992.

7. Súd na základe vykonaného dokazovania ustálil nasledovný skutkový a právny stav veci: Žalobkyňa sa v konaní domáhala nároku na náhradu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z. vo výške 16 000,- eur, vrátane príslušenstva, a to titulom nesprávneho úradného postupu správneho orgánu - prieťahmi v správnom konaní vedenom na bývalom Pozemkovom úrade Bratislava -vidiek, Krížna č. 52, 821 08 Bratislava (v súčasnosti Okresný úrad Bratislava, Pozemkový a lesný odbor) pod č. k. 404/1992, predmetom ktorého sú reštitučné nároky poškodenej žalobkyne ako dedičky po žiadateľovi U. Š., podľa zákona zákon o pôde.

8. Z listinných dôkazov predložených počas celého konania obomi stranami a ich písomných vyjadrení súd zistil, že právny predchodca žalobkyne U. Š., jej W., dňa 27. 04. 1992 (o tejto žiadosti sa na správnom orgáne viedlo konanie pod č. k. 404/92, neskôr po späťvzatí časti návrhu žalobkyňou dňa 27. 03. 2014 sa o zvyšných troch pozemkoch viedlo konanie pod č. k. 404/1992), dňa 29. 12. 1992 (o tejto žiadosti sa na správnom orgáne viedlo konanie pod č. k. 1413/92) na bývalom Pozemkovom úrade Bratislava -vidiek, podal žiadosti (návrhy) na začatie správnych konaní, v ktorých si uplatnil reštitučné nároky k viacerým nehnuteľnostiam.

9. Dňa XX. XX. XXXX U. Š. zomrel. Žalobkyňa ako zákonná dedička po zomrelom U. Š. sa tak stala účastníčkou predmetných správnych konaní vedených na správnom orgáne.

10. Správny orgán o uplatnených reštitučných nárokoch rozhodol rozhodnutím zo dňa 25. 08. 1998 tak, že žalobkyňa spĺňa podmienky podľa ustanovenia § 6 ods. 1 písm. k) zákona o pôde, ale pre údajnú prekážku zastavenosti pozemkov parc. č. XXXX/X, XXXX/X, XXXX, k. ú. N. W. neboli žalobkyňi tieto pozemky vydané späť do vlastníctva.

11. Na základe opravného prostriedku žalobkyne zo dňa 06. 11. 1998, bol správny orgán povinný podľa ustanovenia § 56 a § 57 Správneho poriadku, predložiť odvolanie spolu s celým spisom odvolaciemu orgánu v lehote 30 dní, Krajskému súdu v Bratislave. Správny orgán predložil odvolanie spolu so spisom Krajskému súdu v Bratislave až dňa 24. 04. 2003. Krajský súd v Bratislave rozhodnutím č. k. 2Sp 60/2003 zo dňa 29. 09. 2003 zrušil napadnuté rozhodnutie správneho orgánu a vrátil mu vec na ďalšie konanie (podľa súdu nebolo dostatočne preukázané, že žalobkyňa spĺňa podmienky podľa ustanovenia § 6 ods. 1 písm. k) zákona o pôde).

12. Od novembra 2003, od vrátenia veci Krajským súdom v Bratislave správny orgán na ďalšie konanie, do roku 2013 bol správny orgán úplne nečinný, nevykonal žiadny úkon.

13. Po prevzatí zastupovania žalobkyne v auguste 2013 advokátom JUDr. Tomášom Klinkom, a po podaní dňa 26. 09. 2013 sťažnosti na prieťahy v tomto reštitučnom konaní, kedy nadriadený orgán správneho orgánu Okresný úrad Bratislava, odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva, listom zo dňa 12. 12. 2013 žalobkyňi oznámil, že sťažnosť považuje za opodstatnenú, začal správny orgán v tejto veci ďalej po 10 rokoch konať a na 23. 01. 2014 určil vo veci ústne pojednávanie. Žalobkyňa počas celého reštitučného konania podala iba túto uvedenú sťažnosť.

14. Dňa 27. 03. 2014 žalobkyňa zobrala návrh na začatie reštitučného konania v časti späť (späťvzatie sa týkalo 69 pozemkov). Správne konanie tak v tejto časti bolo rozhodnutím zo dňa 20. 08. 2014, právoplatným dňa 28. 08. 2014, zastavené. Späťvzatie sa netýkalo troch ostatných pozemkov parc. č. XXXX, XXXX/X, XXXX/X, všetky k. ú. Pôvodne N. W., v súčasnej dobe v časti k. ú. T. A. Q. a v časti k. ú. N. W.. Vo veci týchto S. pozemkov správny orgán koná ďalej pod č. k. 404/92, ktoré však ešte stále nie je právoplatne skončené. Počas tohto súdneho sporu Okresný úrad Bratislava, Pozemkový a lesný odbor, rozhodnutím č. k. 404/92 zo dňa 12. 10. 2015 rozhodol tak, že žalobkyňa nespĺňa podmienky uvedené v ustanovení § 6 ods. 1 písm. k) zákona o pôde a preto jej nebolo priznané vlastnícke právo k pozemkom (parc. č. XXXX/X, XXXX/X, XXXX, Q. X/X) ani právo na náhradu v pôvodnom k. ú. N. W. (teraz časť k. ú. T. A. Q. a časť k. ú. N. W.). Na základe opravného prostriedku podanému proti tomuto rozhodnutiu žalobkyňou, vec sa nachádza na Krajskom súde v Bratislave pod č. k. 9Sp 127/2015, vo veci nebolo ešte rozhodnuté.

15. Žalobkyňa podala dňa 24. 07. 2014 na Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 16 000 eur (vo výške rovnakej ako v žalobe). Žalobkyňa s ohľadom na svoj veci (v čase podania žaloby XX rokov) sa rozhodla nečakať na márne uplynutie zákonnej 6 - mesačnej lehoty podľa ustanovenia § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., ktorú malo príslušné ministerstvo na vybavenie tejto žiadosti, a dňa 28. 07. 2017 (4 dni po podaní žiadosti) podala i túto žalobu na súd. Počas konania žalobkyňa predložila súdu list Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR zo dňa 28. 10. 2014 (doručení právny zástupcovi žalobkyne

dňa 03. 11. 2014) o zamietnutí žiadosti žalobkyne o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody ako nedôvodnej.

16. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci štát (účinného ku dňu podania návrhu na predbežné prerokovanie nároku) zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

17. Podľa ustanovenia § 3 ods. 2 Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

18. Podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z.z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená konaním bývalého Pozemkového úradu Bratislava -vidiek, následne bývalého Obvodného pozemkového úradu v Bratislave a v súčasnosti Okresného úradu Bratislava, Pozemkový a lesný odbor, koná v mene štátu Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka, čo medzi stranami ani nebolo sporné.

19. Podľa ustanovenia § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb, za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady SR pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy SR a postup alebo výsledok postupu vlády SR pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy SR.

20. Podľa ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenia vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

21. Podľa ustanovenia § 9 ods. 4 označeného zákona právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

22. Súd uvádza, že zodpovednosť spôsobená nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je jednou z foriem zodpovednosti štátu bez ohľadu na zavinenie a štát zodpovedá za škodu za súčasného splnenia troch podmienok - existencia nesprávneho úradného postupu, vznik škody ako majetkovej ujmy, resp. nemajetkovej ujmy, príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. V danej veci nie je z hľadiska hodnotenia dôkazov úlohou súdu prvej inštancie posudzovať každý jednotlivý úkon správneho orgánu vykonaného v priebehu vyše 22 rokov trvajúceho a ešte doposiaľ nie v právoplatne neskončené reštitučného konania. Z hľadiska právneho posúdenia veci je potrebné ustáliť, či sa správny orgán svojim postupom v správnom konaní dopustil nesprávneho úradného postupu, a či teda možno hovoriť o jeho nečinnosti pri výkone verejnej moci v danom reštitučnom konaní. S poukazom na citované ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. má súd za to, že je potrebné pri ustálení tohto prvého zákonného predpokladu, vychádzať z toho, akým spôsobom bola vyhodnotená sťažnosť žalobkyne daná v septembri 2013 na prietahy v konaní. Zo znenia vybavenia tejto sťažnosti žalobkyne na nečinnosť správneho orgánu zo dňa 27. 11. 2013 je jednoznačne zrejmé, že sťažnosť bola vyhodnotená ako opodstatnená. A až na základe tejto sťažnosti žalobkyne začal správny orgán po desiatich rokoch zase konať tým, že na 23. 01. 2014 určil vo veci ústne pojednávanie. Podľa názoru súdu nie je podstatná skutočnosť, že žalobkyňa podala vo veci iba jednu sťažnosť. K názoru žalovaného k žalobe, a to že nečinnosť správneho orgánu si spôsobila žalobkyňa sama svojou nečinnosťou a samostatným nepreukazovaním skutočností potrebných na rozhodnutie vo veci, súd má za to, že takýmto striktným formalistickým postojom žalovaný popiera základné zásady správneho konania, medzi ktoré patrí najmä zásada zákonnosti, zásada oficiality, zásada rýchlosti a hospodárnosti konania, zásada procesnej rovnosti, atď. Ospravedlnením nie sú ani prípadné naozaj existujúce objektívne skutočnosti napr. nedostatok alebo fluktuácia zamestnancov, výmena vedenia

správneho orgánu, rozsiahlosť agendy príslušného správneho orgánu atd., pretože štát má zabezpečiť také personálne a organizačno - technické podmienky výkonu správneho orgánu, aby tento mohol veci prejednať a rozhodnúť v primeranej lehote. A ak takéto podmienky štát nezabezpečí, a v personálnych existujúcich silách nie je objektívne možné zvládnuť prejednanie veci a rozhodnutie v primeraných lehotách, je štát potom povinný znášať za túto systémovú vadu zodpovednosť. Z vyššie popísaného postupu správneho orgánu počas celých 22 rokov trvajúceho reštitučného konania tak je možné vyvodiť záver, že príslušný správny orgán počas vybavovania reštitučnej žiadosti žalobkyne a jeho právneho predchodcu postupoval úradne nesprávne. Konanie je postihnuté opakovanými prieťahmi a nečinnosťou konštatovanou samotným správnym orgánom pri vybavovaní sťažností žalobkyne. Vzhľadom na uvedený záver je možné konštatovať, že v danej veci došlo k nesprávnemu úradnému postupu správneho orgánu podľa § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z.z.

23. Vzhľadom na neprimerane dlhú dĺžku doposiaľ v celosti právoplatne neskončeného správneho konania žalobkyňi prináleží nemajetková satisfakcia podľa ustanovenia § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z, pretože v prejednávanom prípade, vzhľadom na zistený skutkový stav, samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobilú žalobkyňi nesprávnym úradným postupom správneho orgánu. Vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania súd túto primeranú satisfakciu ustálil vo výške 8 000,- eur, a to orientačne aj s odkazom na výšku odškodnenia upravenú v zákone č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodeným násilnými trestnými činmi, keďže podľa ustanovenia § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. samotná výška náhrady nemajetkovej ujmy nesmie byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu. Podľa ustanovenia § 6 tohto zákona celková suma odškodnenia poskytnutá podľa toho zákona nesmie presiahnuť päťdesiatnásobok minimálnej mzdy. Vzhľadom na vyššie uvedenú úvahu, súd preto zaviazal odporcu na zaplatenie primeranej nemajetkovej satisfakcie vo výške 8 000,- eur, vo zvyšnej časti uplatnený nárok ako nedôvodný zamietol.

24. K príslušenstvu, ktoré si žalobkyňa uplatnila spolu so svojím nárokom, súd uvádza, že sa stotožnil s právnou argumentáciou žalovaného v tejto časti žaloby. Príslušenstvo ani nebolo predmetom predbežného prerokovania nároku na náhradu škody a vzhľadom na skutočnosť, že výška nemajetkovej ujmy je závislá od úvahy súdu, žalovaný sa nemôže s jej plnením dostať do omeškania pred nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia súdu, ktorým je výška tejto ujmy určená. Preto súd i v tejto časti žalobu žalobkyne zamietol ako nedôvodnú.

25. Žalovaný v danej veci, okrem neexistencie nesprávneho úradného postupu, namietal i premlčanie predmetného nároku. Žalovaný uvádzal, že žalobkyňa sa o škode musela dozvedieť už z prvej výzvy správneho orgánu na doplnenie žiadostí zo dňa 24. 03. 1993 a i z rozhodnutia správneho orgánu o prerušení konania zo dňa 01. 03. 1996. Vzhľadom na to, že žalobkyňa podala žalobu na súd až 28. 07. 2014, teda po trojročnej zákonnej premlčacej lehote podľa ustanovenia § 19 ods. 1 prvá veta zákona č. 514/2003 Z. z., žalovaný považoval tento nárok za premlčaný. Súd túto námietku žalovaného vyhodnotil ako nedôvodnú. Súd má za to, že k premlčaniu nároku na náhradu uplatnenej škody v zmysle ustanovenia §19 ods. 1 zákona č. 514/2003 nedošlo, pretože nesprávny úradný postup v administratívnom konaní je potrebný posudzovať komplexne za celú dĺžku trvania správneho konania, ktoré začalo dňa v roku 1992 a doposiaľ nie je právoplatne skončené, keďže správny orgán právoplatne doposiaľ vo veci nerozhodol.

26. Žalovaný ďalej namietal, že žalobkyňa pri podaní žaloby na súd dňa 28. 07. 2014, si nespĺnila zákonnú povinnosť podľa ustanovenia § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., teda nepočkala na rozhodnutie príslušného orgánu o jej žiadosti o predbežné prerokovanie nároku, ale bezprostredne po podaní žiadosti na príslušný orgán dňa 24. 07. 2014, podala dňa 28. 07. 2014 túto žalobu na súd. Preto v čase podania tejto žaloby nebola splnená zákonná podmienka podľa ustanovenia § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., kedy až po splnení tejto podmienky by sa žalobkyňa mohla domáhať tohto nároku na súde, a keďže podľa žalovaného ide o podmienku súdneho konania neodstraniteľnú, domáhal sa zastavenia konania. Žalovaný až listom zo dňa 28. 10. 2014 zamietol žiadosť žalobkyne o predbežné prerokovanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, teda až po podaní žaloby. Žalobkyňa uvádzala, že vzhľadom na vysoký vek a jej vážny zdravotný stav, vedome predčasne podala žalobu na súd už po 4 dňoch po podaní žiadosti na príslušné ministerstvo. K tomuto ju viedli tieto skutočnosti a obava z prípadnej smrti, nie nerešpektovanie zákona. Súd túto námietku žalovaného vyhodnotil ako nedôvodnú. Súd uvádza, že žalobkyňa podala predmetnú žalobu na súd dňa 28. 07. 2014, skutočne 4 dni po podaní žiadosti o predbežné prejednanie tohto nároku na príslušné ministerstvo. Žalobkyňa teda podala žalobu na súd počas lehoty, ktorú mal žalovaný na vybavenie jej žiadosti. Žalovaný túto žiadosť vyhodnotil ako nedôvodnú listom zo dňa 28. 10. 2014, ktorý bol právnenému zástupcovi žalobkyne doručený dňa 03. 11. 2014. K vybaveniu žiadosti žalobkyne žalobcom došlo počas tohto súdneho konania, ešte predtým ako

súd začal vec prejednávať a rozhodol o nej, čím podľa názoru súdu došlo k odstráneniu (zhojeniu) tejto zákonnej skutočnosti. Podľa názoru súdu podanie žaloby ešte pred uplynutím zákonnej šesťmesačnej lehoty na vybavenie tejto žiadosti je síce predčasné, pretože vždy je možnosť, že žalovaný mimosúdne uspokojí žiadateľa, ale ak neuspokojí a súd do momentu uplynutia šesťmesačnej lehoty na vybavenie žiadosti vec neprejedná a nerozhodne, nejde podľa názoru súdu o takú procesný nedostatok, pre ktorý by súd konanie zastavil podľa ustanovenia § 161 CSP (staré ustanovenie § 104 OSP), o to viac, že počas konania došlo k odstráneniu tohto nedostatku. Akýkoľvek iný výklad uvedeného ustanovenia zákona by podľa názoru súdu bolo veľmi formalistické, až šikanózne pre žalobkyňu.

27. Žalovaný ďalej počas konania namietal, že vzhľadom na rozhodnutie Okresného úradu Bratislava, Pozemkový a lesný odbor, č. k. 404/92 zo dňa 12. 10. 2015 o tom, že žalobkyňa ako dedička zomrelého žiadateľa U. Š. nespĺňa podmienky uvedené v ustanovení § 6 ods. 1 písm. k) zákona o pôde a o nepriznaní jej vlastníckeho práva k pozemkom, nie je žalobkyňa v tomto súdnom spore aktívne vecne legitimovaným subjektom, pretože nie je oprávnenou osobou v zmysle zákona o pôde. Žalovaný namietal, že žalobkyňa by bola aktívne vecne legitimovaná v tomto súdnom spore iba vtedy, kedy by spĺňala podmienky uvedené v ustanovení § 6 ods. 1 písm. k) zákona o pôde a následne jej tak bolo priznané vlastníckeho práva k týmto pozemkom. Keďže však vyššie uvedeným rozhodnutím správny orgán rozhodol tak, že nie je oprávnenou osobou a nebolo jej tak priznané vlastnícke právo k pozemkom, nie je ani oprávnená sa domáhať nemajetkovej ujmy titulom nesprávneho úradného postupu správneho orgánu v konaní, v ktorom bolo rozhodnuté o jej tzv. reštitučnej neoprávnenosti. Preto i v závere konania dňa 12. 01. 2017 žalovaný navrhol konanie prerušiť a to až do právoplatného skončenie tohto reštitučného konania, kedy bude jednoznačné, či je žalobkyňa oprávnenou reštitučnou osobou alebo nie. Súd vo veci tejto námietky i návrhu žalovaného na prerušenie konania uvádza, že podľa ustanovenia § 164 CSP súd môže prerušiť konanie v tom prípade, ak prebieha správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá by mohla mať význam pre rozhodnutie súdu. V danej veci sa však v správnom konaní takáto otázka nerieši. V predmetnom správnom konaní sa rieši otázka, či žalobkyňa ako dedička zomrelého žiadateľa U. Š. spĺňa podmienky uvedené v ustanovení § 6 ods. 1 písm. k) zákona o pôde, o priznaní jej vlastníckeho práva k pozemkom a o priznaní jej tak práva na náhradu za pozemky. Výsledok tohto správneho konania je irelevantný z hľadiska posúdenia aktívnej vecnej legitimácie žalobkyne podľa ustanovenia § 9 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. v tomto súdnom konaní. Aktívna vecná legitimácie žalobkyne v súdnom spore sa neodvíja od jej úspešnosti alebo neúspešnosti v správnom konaní v merite veci, ale odvíja sa od skutočnosti, že v namietanom správnom konaní je jeho účastníčkou. Aj keby aj v správnom konaní bolo nakoniec právoplatne rozhodnuté, že žalobkyňa nie je tzv. reštitučne oprávnenou osobou, bola by aktívne vecne legitimovaným subjektom v tomto súdnom spore, pretože práve vďaka nesprávne úradnému postupu správneho orgánu by sa o tejto skutočnosti napr. dozvedala veľmi neskoro alebo by sa už rozhodnutia vzhľadom na svoj vysoký vek nedožila, čím sa stala poškodenou osobou. Vzhľadom na tieto skutočnosti súd túto námietku žalovaného vyhodnotila ako nedôvodnú a jeho návrh na prerušenie konania zamietol.

28. Súd o trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.